

Liite 1. Tavoitteet keskustan liikennejärjestelmälle

Kestävä liikennejärjestelmä vahvistaa elämyksellistä keskustaa

Elämyksellinen keskusta houkuttaa ihmisiä saapumaan keskustaan, elämyksellisessä keskustassa ihmiset viihtyvät pidempään. Liikennejärjestelmän kehittäminen kestäväksi mahdollistaa yhä suuremman ihmismäärän saapumisen keskustaan, parantaa käveltävyyttä, vähentää liikenteestä johtuvia haittoja keskustassa oleilulle ja varmistaa keskustan toiminnallisuuden. Tämä auttaa kasvattamaan Helsingin keskustan elinvoimaisuutta, houkuttelevuutta ja kilpailukykyä kestäväällä tavalla.

Kävelyn, oleilun ja viihtymisen olosuhteet Helsingin keskustassa ovat kansainvälisesti korkealaatuisia ja paranevat oleellisesti nykytilanteesta

Ydinkeskusta on ennen kaikkea perillä olon paikka, jossa liikenne tuottaa nykyisin merkittäviä haittoja paikalliselle liikkumiselle ja oleskelulle. Tätä haittaa on mahdollista vähentää houkuttelevuuden, saavutettavuuden ja viihtyisyyden lisäämiseksi. Näkökulmina ovat mm. lähipäästöt, ilmanlaatu (pienhiukkaset ym.), melu, liikenneturvallisuus, estevaikutukset, jalankulun sujuvuus, esteettömyys ja miellyttävyys.

- Luodaan laajoja yhtenäisiä tai yhteen kytkeytyneitä kävelyalueita estevaikutukset minimoiden
- Liikennejärjestelyt mahdollistavat julkiseen ulkotilaan miellyttäviä oleilun paikkoja ja huomioivat kulttuuriympäristön arvon
- Katutilan viihtyisyyttä parannetaan mm. katuvihreää lisäämällä ja mahdollistamalla monipuolinen katutilan käyttö
- Laadukkaalla kunnossapidolla ja talvihoidolla varmistetaan hyvät kävely- ja pyöräliikenneolosuhteet ympäri vuoden
- Jalankulkuympäristö suunnitellaan esteettömäksi ja kaikki ihmisryhmät huomioivaksi
- Liikennemuodot jäsenellään katuverkolla huomioiden haitat eri toiminnoille: erotellaan liikennemuodot toisistaan ja eri reiteille missä tarpeen, yhdistetään samaan tilaan siellä missä se lisää tilatehokkuutta ja turvallisuutta
- Ohjataan keskustaan saapuva autoliikenne maanalaisiin pysäköintilaitoksiin ydinkeskustan reunoilta
- Vähennetään läpiajavaa autoliikennettä ydinkeskustassa, jolloin ydinkeskustaan tuleva autoliikenne on sujuvampaa ja haitta keskustassa viihtymiselle vähäisempää
- Liikkumisympäristö tukee liikenteen matalaa nopeustasoa
- Vähennetään liikennevaloristeysten tarvetta
- Suositetaan lähipäästöttömiä ajoneuvoja

Ihmisten saapuminen keskustaan ja keskustassa liikkuminen on sujuvaa

Tarkoituksena on kasvattaa keskustan elinvoimaisuutta ja houkuttelevuutta tekemällä sinne saapumisesta sekä keskustan sisällä liikkumisesta ja oleskelusta mahdollisimman helppoa ja vaivatonta mahdollisimman monelle - nykyistä useammalle - ihmiselle ja kaikille ihmisryhmille. Ihmisten määrä varmistaa sekä kaupallisten että julkisten palveluiden kysynnän ja mahdollistaa niiden lisääntymisen ja kehittymisen. Lisääntyvät ja kehittyvät palvelut puolestaan houkuttelevat keskustaan entistä enemmän ihmisiä, jotka liikennejärjestelmä pystyy sinne kuljettamaan kestäväällä tavalla, kaikkina vuodenaikoina.

- Suositetaan tilanjaossa keskustaan suuntautuvassa ja keskustan sisäisessä liikenteessä tilatehokkaita kulkumuotoja - enemmän ihmisiä samassa tilassa, liikenteelle ei tarvitse varata nykyistä enempää tilaa
 - Tilatehokkaita kulkumuotoja ovat kävely, joukkoliikenne ja pyöräliikenne
- Liikennesuunnittelussa varmistetaan keskustan nykyisten ja tulevien asukkaiden sujuvat liikenneyhteydet kaikilla kulkumuodoilla. Vaikutusalueiden asukkaiden toiveita selvitetään ja heitä osallistetaan liikennesuunnitteluun. Lisäksi suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota ikääntyvän väestön tarpeisiin
- Kävelykokemus on laadukas, sujuva ja miellyttävä, kävely on keskustan sisäisillä matkoilla tärkein kulkutapa ja osa jokaista matkaa
- Keskustaan saapuvien ja sen läpi kulkevien pyöräliikennereittien tulee olla kattavia, turvallisia, suorita, vaivatonta ja miellyttäviä kaiken ikäisille ja kykyisille liikkujille ympäri vuoden
- Keskustaan saapuvan ja sen läpi kulkevan joukkoliikenteen tulee toimia luotettavasti, tarjota riittävästi kapasiteettia ja olla helposti saavutettavissa kaikille
 - Suositetaan keskustaan saapuvassa joukkoliikenteessä raideliikennettä ja runkolinjoja, jotta nämä edellytykset on helpointa toteuttaa
- Kaikki kulkijaryhmät on huomioitava, liikkumisympäristö suunnitellaan heikoimman ehdoilla yhdenvertaisuutta edistäen ("equity, not equality")
- Autolla keskustaan saapuminen on ennakoitavaa ja tätä tukee toimiva pysäköintijärjestelmä
 - Maanalaisiin pysäköintilaitoksiin on helppoa ja selkeää ajaa saavuttaessa keskustaan eri ilmansuunnista.
 - Jalankulkuyhteydet pysäköintilaitoksiin ovat helposti löydettävissä ja saavutettavissa sekä sijaitsevat tarkoituksenmukaisissa paikoissa.
 - Selvitetään kustannuksia ja teknisiä edellytyksiä siihen, että kaikki huoltotunneliin yhteydessä olevat maanalaiset pysäköintilaitokset ovat saavutettavissa molemmista huoltotunnelin pääsisäänkäynneistä ja muista sisäänajoväylistä siten, että huoltotunneli ja siihen yhteydessä olevat pysäköintilaitokset muodostavat eheän ja helposti eri ilmansuunnista saavutettavan kokonaisuuden.
 - Selvitetään mahdollisuuksia keskustan huoltotunnelin käyttöön esim. hintaohjauksella keskustaan suuntautuvan läpiajoliikenteen ohjaamiseen maan alle ilman kohtuuttoman häiriön aiheuttamista jakelu- ja huoltoliikenteelle
 - Kadunvarsipysäköinti on helposti saavutettavissa ja tehokkaassa käytössä, palvelujen läheisyydessä painotetaan asiointipysäköintiä
- Liikennejärjestelyjen suunnittelussa huomioidaan vuodenaajat ja niiden tuoma vaihtelu keskustan viihtyisyyden tarpeisiin ja liikennejärjestelmän toimivuuteen
- Liikennejärjestelyjen suunnittelussa valittavaa liikkumistapaa tarkasteltaessa kiinnitetään huomiota todellisen matka-ajan lisäksi koettuun matka-aikaan ja kokemukseen matkan sujuvuudesta

Jakelu- ja huoltoliikenne palvelevat keskustassa toimivien tarpeita hyvin

Jakelu- ja huoltoliikenteen toimivuus on edellytys keskustan palveluiden ja muiden toimintojen olemassaololle. Tavaroiden ja palveluiden pitää päästä kulkemaan myös keskustassa olevien asiakkaiden luokse luotettavasti ja aiheuttamatta liiallista haittaa muille kadunkäyttäjille.

- Kaikki kiinteistöt ovat huoltoliikenteen saavutettavissa ja reitit lähimmältä jakelupaikalta kiinteistön oville ovat kaikkien toimijoiden saatavilla
- Jakelu- ja huoltoliikenteen matka-ajat ovat ennakoitavia ja kohtuullisia
- Jakeluliikenteen sujuvoittamiseksi varataan riittävästi pysähtymistilaa tarkoituksenmukaisissa paikoissa
 - Lastaus- ja purkupaikat sijaitsevat lähellä tavarantoimittajien vastaanottajien työn tehokkuuden, työergonomian ja työ- ja lastiturvallisuuden vuoksi
 - Lastauspaikkoja on saatavilla, kun niitä tarvitaan
 - Reunakiven viereinen tila ajoradalla on tehokkaassa käytössä ja käytettävissä myös uusille, markkinoille vasta saapuville palveluille
- Vähennetään maanpäällisen jakelu- ja huoltoliikenteen haittoja
 - Pysähtymispaikat on sijoitettu niin, että niiden käyttäminen ei vaaranna muita kadunkäyttäjää
 - Keskustan huoltotunnelin käytettävyyttä parannetaan ja tunnelin käyttöä lisätään
 - Lastaus-, jätö- ja saattopaikkojen käyttöön ohjeistetaan selkeästi
 - Painotetaan osoitettujen lastauspaikkojen käyttöä, myös aikarajoitusten suhteen
 - Jakeluliikenteen jalankulkua, pyöräliikennettä tai joukkoliikennettä vaarantavaan ja/tai haittaavaan pysähtymiseen/pysäköintiin puututaan tehokkaasti valvonnalla